

Міністру екології та природних
ресурсів України п. Остапу Семераку

29 серпня 2016 року

**Звернення
Ресурсно-аналітичного центру "Суспільство і довкілля"
щодо проекту Стратегії державної екологічної політики на період до 2030 року**

Ресурсно-аналітичний центр "Суспільство і довкілля" вітає ініціативу Міністерства екології та природних ресурсів щодо оновлення Стратегії державної екологічної політики України з метою її актуалізації та уточнення поставлених завдань. Тим не менше, у процесі внесення та прийняття змін, на нашу думку, необхідно звернути увагу на такі питання:

(1) Діюча Стратегія державної екологічної політики і запропоновані зміни до неї, містять лише один цільових показник (щодо збільшення природно-заповідного фонду до 10%). Це не лише не відповідає останнім заявам Міністра екології і природних ресурсів про 15%, але відсутність інших цільових показників не дає змоги зрозуміти громадянам, експертам, міжнародній спільноті, в якому напрямку ми рухаємось і яких результатів хочемо досягнути. Стратегічне планування безперечно є важливим та першочерговим етапом формування та реалізації державної екологічної політики. Таке планування передбачає визначення стратегічних цілей та цільових показників, яких планує досягти країна за певний період часу. Орієнтиром в цьому питанні має стати європейський досвід стратегічного планування, або нещодавно прийняті чи розроблені стратегії в Україні, які містять необхідні цільові показники (наприклад, Стратегія сталого розвитку "Україна-2020").

Пропонуємо включити до Стратегії державної екологічної політики до 2030 року відповідні цільові показники, яких прагнемо досягнути до 2030 року (чи в коротшій перспективі). Для цього для кожного із завдань, після консультацій з фахівцями з питань лісів, біорізноманіття, земель, води, атмосферного повітря та інших питань, потрібно прописати цільові показники, наприклад, яку площу екологічної мережі ми плануємо мати в 2030 році, скільки інвестицій у "зелене" виробництво планується залучити, яка частка аквакультури в загальному вилові риби та ін. Без таких показників, будь-які індикатори, запропоновані в стратегії, не дадуть можливості належним чином оцінити прогрес в досягненні поставлених Стратегією цілей.

(2) Принципи екологічної політики, зафіксовані у Стратегії, не відповідають євроінтеграційному курсу України. Відповідно до статті 292(4) Угоди про асоціацію між

Україною та ЄС “Сторони гарантують, що їхня екологічна політика ґрунтуватиметься на принципі обережності та принципах, які вимагають застосування превентивних заходів, відшкодування в пріоритетному порядку шкоди, заподіяної навколишньому середовищу, та сплати штрафу забруднювачем навколишнього середовища”. На виконання цього пункту Угоди, пропонуємо включити зазначені вище принципи до тексту оновленої Стратегії.

(3) «Продовження» Стратегії екологічної політики до 2030 року не можливо здійснити в контексті внесення змін до чинної стратегії. Це вимагає формування нової екологічної політики на основі аналізу сучасного стану охорони довкілля та розвитку держави, з врахуванням прийнятих стратегій та можливих сценаріїв розвитку країни. Визначення трьох етапів реалізації стратегії є необґрунтованими і не підкріпленими конкретними цілями та завданнями. Запропоновані ж показники реалізації не відповідають ні аналізу поточного стану в тексті Стратегії, ні поставленим завданням, ні етапам. Такі показники не дозволять оцінити прогрес у реалізації та досягненні цілей.

(4) Аналіз поточного стану (проблем) в екологічній сфері є надуманим та підкріплений хибними статистичними даними (тривалість життя, структура економіки, так звані «показники» антропогенного навантаження тощо). На жаль, в стратегії не запропоновано вирішення «гарячих» проблем, які були предметом публічних заяв Міністра екології і природних ресурсів останнім часом: стале використання лісів та незаконні рубки, реформа контрольних органів, побутові відходи (показником успішності запропоновано використати кількість збудованих сміттєзвалищ), оцінка впливу на довкілля (стратегія і надалі говорить про державну екологічну експертизу як інструмент екологічної політики), а згаданий показник розвитку ПЗФ суперечить публічним заявам міністра.

У підсумку, вважаємо, що Україна потребує нової, сучасної, реалістичної та ефективної екологічної стратегії. Косметичними змінами до застарілих текстів не обійтись. Переконані, в Україні є достатньо кваліфікованих фахівців та експертів, які можуть і готові долучитись до такої роботи. Запорукою успіху може стати правильний процес стратегічного планування, який і пропонуємо почати Міністру екології Остапу Семераку.

*Наталія Андрусевич
Голова правління*